

Eindverslagen der Commissie van Rapporteurs betreffende de wetsontwerpen n°s. 103, 128, 114 en 122.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
over het ontwerp van wet tot:

1°. Vaststelling van het slot der rekening van de Koloniale uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het jaar 1901. (103)

2°. Vaststelling van het slot der rekening van ontvangsten en uitgaven voor Nederlandsch-Indië over het dienstjaar 1902. (128)

Tegen deze wetsontwerpen bestond geen bezwaar. Men be-
treurde het echter, dat eerst nu in 1906 rekeningen loopende
over de dienstjaren 1901 en 1902 [konden] worden vastgesteld.

Vastgesteld den 19 April 1906.

KIST.
LAAN.
VAN LÖBEN SELS.
HEERKENS.
VAN DER FELTZ.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
over het ontwerp van wet tot aanvulling van de Landweer-
wet (Staatsblad, n°. 160 van 1901). (114)

Het afdeelingsonderzoek van het wetsontwerp heeft aanleiding
gegeven tot de volgende opmerkingen en beschouwingen:

Sommige leden wenschten ernstig te waarschuwen in het
het algemeen voor de financiële gevolgen van wetsontwerpen
als het hier aanhangige.

Er werd door verschillende leden op gewezen, dat aangezien
het standpunt door de Regeering ingenomen terecht op de
vóórgrond stelt, dat de aanhangige vergoedingen slechts strekken
mogen om te vóórkomen, „dat het gezin of de betrekkingen
van den dienstplichtige tot gebrek of armlastigheid zouden ver-
vallen”, eene voorziening als door den Minister voorgesteld, voor
herhalingsoefeningen van enkele dagen hun slechts bij uitzon-
dering noodzakelijk voorkomt. Het gevaar toch, dat een gezin
tot gebrek zal vervallen in de weinige dagen, dat een dienst-
plichtige bij de landweer zich onder de wapenen bevindt, is
niet zeer groot.

Zij verwachten daarom, dat de Regeering een zeer spaarzaam
gebruik van de nieuwe bepaling maken zal.

Voor het geval echter, dat de landweer in werkelijken dienst
mocht worden opgeroepen, in tijd van oorlog of oorlogsgevaar,
zal deze maatregel huns inziens nuttig kunnen werken.

Door sommige leden werd bij den Minister om financiële
redenen aangedrongen op eene ruime toepassing van de ont-
heffingsbevoegdheid, waartegen echter anderen aanvoerden, dat
eene ruime toepassing slechte opkomst zoude ten gevolge hebben,
waardoor het effect van de landweer zou verloren gaan. Deze laat-
sten wenschten dan ook ontheffing slechts in de uiterste gevallen.

Eenige leden brachten met instemming in herinnering de
zienswijze van den Minister van Oorlog, medegedeeld in de
Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag betrekkelijk
het ontwerp van wet tot vaststelling van hoofdstuk VIII der
Staatsbegrooting voor 1906 (bladz. 69), naar welke woorden in
de Memorie van Antwoord omtrent het aanhangige wetsontwerp
wordt verwezen.

Zijne Excellentie schreef toen: „De ondergeteekende zou er
allerminst bedenking tegen hebben, dat de uitvoering van
art. 113 bis der Militiewet, voor zooveel de vergoedingen betreft,
naar het Departement van Binnenlandsche Zaken werd over-
gebracht.

Hij is voornemens hieromtrent in overleg te treden met zijnen
ambtgenoot voor Binnenlandsche Zaken”.

Gaarne zou men vernemen waartoe het daar in uitzicht gestelde
overleg met zijn ambtgenoot van Binnenlandsche Zaken geleid had.

Meerdere bezwaren tegen de redactie van het artikel werden
geopperd.

Eenige leden meenden, dat de woorden „zonder zijne aan-
wezigheid” overbodig waren en niet juist.

Overbodig, omdat het verband tusschen de noodlijdende toe-
stand van het gezin van den dienstplichtige en diens dienst-
plichtigheid voldoende wordt aangeduid door de woorden: „indien
blijkt, dat ten gevolge van het verblijf onder de wapenen of in wer-
kelijken dienst van een dienstplichtige bij de landweer door het gezin,
enz. niet of niet voldoende in eigen onderhoud kan worden voorzien.”

Niet juist, omdat iemand, bijv. een handelsreiziger, ook zonder
aanwezig te zijn in de behoefte van zijn gezin kan voorzien en
de reden waarom een dienstplichtige zulks niet kan doen, niet een
gevolg is van zijn niet-aanwezigheid bij zijn gezin, maar van
zijn verplichten dienst onder de wapenen, die hem belet zijn
beroep uit te oefenen.

Andere leden waren van oordeel dat het slot van alinea 1, korter
en beter zoude luiden „tenzij aan den dienstplichtige door Ons
(niet ons) ontheffing van den werkelijken dienst wordt verleend”.

Dat de Minister van Oorlog daartoe een voorstel doet, behoefde
— naar men meende — niet uitdrukkelijk te worden gezegd.

Ook werd de meening geuit, dat de geheele zinsnede overbodig
was, daar in de gevallen waarin ontheffing van den dienst wordt
verleend, door het gezin ook geen nadeel wordt geleden.

Eindelijk werd de vraag gedaan, welker beantwoording zeer
op prijs zou worden gesteld, of voor de ontheffing bedoeld aan
het slot van de 1ste alinea van art. 15 bis de voorwaarde noodig
was, genoemd in het begin van het artikel, dat „door het gezin
enz. zonder zijn aanwezigheid niet of niet voldoende in zijn
eigen onderhoud kan worden voorzien”. Hoe daarmede, alsdan,
te rijmen de toezegging van den Minister in de Tweede Kamer
gedaan, dat, wanneer het mocht blijken, dat een „man onmisbaar
is in eigen zaak”, hij zal overwegen of hem ontheffing kan worden
verleend?

Sommige leden waren echter van oordeel, dat de ontheffing in
haar geheel geregeld wordt bij het bestaande artikel 15, waarbij
voor de toekenning daarvan als voorwaarde wordt gesteld het
bestaan van *bijzondere omstandigheden* en dat, waar in het voor-
gestelde art. 15 bis van ontheffing de rede is, bedoeld wordt de
ontheffing van eerstgemeld artikel.

Vastgesteld, den 19den April 1906.

KIST.
LAAN.
VAN LÖBEN SELS.
HEERKENS.
VAN DER FELTZ.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
over het ontwerp van wet tot verklaring van het algemeen
nut der onteigening van eigendommen, noodig ter ver-
krijging van een onbelemmerden verkeersweg ten behoeve
van den postdienst achter het hoofdpостgebouw te 's Gra-
venhage. (122)

Het afdeelingsonderzoek van het wetsontwerp heeft aanleiding
gegeven tot de volgende opmerking:

Sommige leden verklaarden geen bezwaar te hebben tegen
het beginsel bij dit ontwerp aangenomen, dat onteigening is
toegelaten van een perceel om daardoor ten algemeene nutte
de vrijheid te verkrijgen van een ander perceel, waarop eerst-
gemeld perceel, tengevolge van art. 715 Burgerlijk Wetboek,
een uitweg als noodweg toekomt.

Andere leden konden zich in dit concreet geval met het wets-
ontwerp vereenigen, maar wenschten uitdrukkelijk te verklaren,

dat het beginsel, als algemeen geldende regel, door hen niet werd aanvaard.

Vastgesteld den 19den April 1906.

KIST.
LAAN.
VAN LÖBEN SELS.
HEERKENS.
VAN DER FELTZ.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
over het ontwerp van wet tot verhooging van hoofdstuk IX
der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1905. (123)

Het afdeelingsonderzoek van het wetsontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende opmerkingen en beschouwingen:

Met aandrang werd de noodzakelijkheid betoogd van spoedige voorziening in den treurigen toestand, die door de gebrekkige werking van de pont te Velsen in het leven is geroepen.

Voortaan zal tevens gezorgd moeten worden, zoo betuigden sommige leden, dat de aannemer niet betaald worde tenzij hij aan zijne opdracht voldaan en zich aan zijne verantwoordelijkheid gehouden heeft. Ditmaal werd door het Departement de schuld geworpen op den aannemer, hoewel hij is afbetaald.

Met groote voldoening hadden vele leden kennis genomen van de mededeeling van den Minister in zijne Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer dat het stelsel „rolbascule brug” in studie is genomen. Dit systeem werkt, naar men meende te weten, in Amerika uitstekend bij overbruggingen, ten naastebij gelijk aan de te Velsen vereischte — immers van ± 100 meter.

Vastgesteld den 19den April 1906.

KIST.
LAAN.
VAN LÖBEN SELS.
HEERKENS.
VAN DER FELTZ.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
over de ontwerpen van wet tot:

- 1°. Naturalisatie van J. W. SPALTEHOLZ en acht anderen. (134)
- 2°. Naturalisatie van G. B. W. STÖVE en acht anderen. (155)

Tegen deze wetsontwerpen bestond geen bezwaar. Echter rees de vraag waarom, ten bewijze dat F. A. SCHMITZ en H. P. DREHMÜLLER het Pruisische Staats burgerschap hebben verloren, geen Entlassungsurkunde werd overgelegd?

Vastgesteld den 19den April 1906.

KIST.
LAAN.
VAN LÖBEN SELS.
HEERKENS.
VAN DER FELTZ.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
over het ontwerp van wet tot bekrachtiging van den
onderhandschen verkoop van een stuk voormaligen vesting-
grond en water te Groningen aan de gemeente. (157)

Het afdeelingsonderzoek van het wetsontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende opmerking:

In art. 4 der overeenkomst, welke door deze wet zal worden goedgekeurd wordt bepaald, dat de kooppenningen moeten worden betaald binnen veertien dagen na de afkondiging der wet.

Bij de behandeling van het ontwerp in de Tweede Kamer werd een amendement voorgesteld, om te bepalen, dat de wet zal in werking treden op den dag harer afkondiging. Ter motivering van dit amendement werd aangevoerd, dat, daar de wet eerst in werking treedt, volgens art. 2 der wet houdende algemeene bepalingen der wetgeving van het Koninkrijk, op den 20sten dag na harer afkondiging, hier het zonderlinge geval zich zou voordoen, dat men *krachtens de wet* iets zou moeten betalen vóór haar inwerkingtreding, wat eene onregelmatigheid werd genoemd.

De Regeering heeft dit amendement overgenomen omdat zij „ten volle erkende, dat het amendement eene verbetering was”.

Tegen deze motivering wenschten sommigen op te komen. Zij konden niet inzien, dat de Regeering juist had gehandeld met dit amendement over te nemen en zou dan ook gaarne vernemen waarin die verbetering bestaat? Het gaat toch immers niet aan te zeggen, dat de gemeente Groningen verplicht is te betalen „krachtens de wet”; zij is dit, al behoeft de overeenkomst wettelijk bekrachtiging, „ex contractu”, en wel krachtens art. 4 der overeenkomst, waarin de afkondiging slechts is opgenomen om een tijdstip van betaling aan te wijzen en deze dus geen direct verband houdt of behoef te houden met het in werking treden der onderhavige wet.

Vastgesteld den 19den April 1906.

KIST.
LAAN.
VAN LÖBEN SELS.
HEERKENS.
VAN DER FELTZ.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
over het ontwerp van wet houdende verklaring van het
algemeen nut der onteigening ten behoeve van de uitbrei-
ding van het stationemplacement Heerlen van den spoorweg
Sittard—Herzogenrath. (166)

Tegen dit wetsontwerp bestond geen bezwaar.

Vastgesteld den 19den April 1906.

KIST.
LAAN.
VAN LÖBEN SELS.
HEERKENS.
VAN DER FELTZ.